

اثر تعدیل‌کنندگی توانایی مدیران بر رابطه بین اجتناب از مالیات و کیفیت گزارشگری مالی

امیررضا کی‌قبادی^{۱*}، سمیه فتحی^۲، زهره حیدری^۳

۱- * استادیار، گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

۲- مدرس گروه حسابداری دانشگاه فنی حرفه ای دختران، بروجرد، لرستان

۳- هیات علمی گروه حسابداری، دانشگاه کوثر، بجنورد، خراسان شمالی

a.keyghobadi@iauctb.ac.ir

چکیده

مدیران هر سازمان نقش بسیار مؤثری در موفقیت آن سازمان دارند و می‌توانند بسیاری از مشکلات موجود را رفع و یا از وقوع آن پیشگیری کنند. از اینرو، هدف پژوهش حاضر، بررسی تاثیر توانایی مدیران بر اجتناب از مالیات و کیفیت گزارشگری مالی و اثر تعدیل‌کنندگی توانایی مدیران بر رابطه بین اجتناب از مالیات و کیفیت گزارشگری مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. نمونه آماری پژوهش شامل ۱۲۰ شرکت در بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۹۶ است. برای اندازه‌گیری توانایی مدیران از تکنیک تحلیل پوششی داده‌ها به پیروی از مدل دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) و برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از تحلیل آماری رگرسیون ترکیبی استفاده شده است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بین توانایی مدیران و اجتناب از مالیات رابطه منفی و معناداری وجود دارد و بین توانایی مدیران و کیفیت گزارشگری مالی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین توانایی مدیران بر رابطه بین اجتناب از مالیات و کیفیت گزارشگری مالی تاثیر مثبت و معناداری دارد.

کلمات کلیدی: توانایی مدیران، اجتناب از مالیات، کیفیت گزارشگری مالی

۱- مقدمه

یکی از سرمایه‌های انسانی، که نقش مهمی در تبدیل منابع شرکت به درآمد و خلق ثروت برای سهامداران دارد، مدیران شرکت های تجاری هستند. اطلاعات مرتبط با توانایی های مدیران شرکت ها، از قبیل توانایی آنها در استفاده از فرصت های سرمایه گذاری، تأمین منابع، تخصیص بهینه منابع، دانش و تجربه آنها، یکی از ابعاد مهم و ارزشمند دارایی‌های نامشهود شرکت های تجاری محسوب می‌شود. (نمازی و غفاری ۱۳۹۴). مدیران توانا، قادر به انجام قضاوت درست و پیش‌بینی‌های دقیق نسبت به سایر افراد هستند و در مورد شرکت و صنعتی که شرکت در آن فعالیت می‌کند دانش بیشتری داشته و توانایی ترکیب بهتر اطلاعات را برای انجام پیش‌بینی های قابل اعتمادتر دارند (لیبی و لاف^۱ ۱۹۹۳). توانایی بالای مدیران و افزایش کارایی سرمایه گذاری اقدامی اساسی برای استفاده بهینه از منابع، ارتقای پاسخ‌گویی، شفافیت، رعایت انصاف و رعایت حقوق همه ذی‌نفعان شرکت ها است که به استقرار صحیح سیستم های مدیریتی منجر خواهد شد. مدیر با آگاهی بیشتر، براساس تغییرات مشتریان شرکت و روند صنعت و کلان اقتصادی، در نرخ تاریخی، تعدیلاتی را انجام می‌دهد. به همین ترتیب مدیران توانمند می‌توانند نرخ استهلاک دقیق‌تر و منطقی‌تر، ارزش منصفانه و مدیران تواناتر، برآورد اقلام تعهدی را به نحو مناسب، و در نتیجه سودهای باکیفیت‌تری را گزارش کنند، بنابراین انتظار می‌رود باعث افزایش کیفیت گزارشگری مالی شود. مدیران توانا با استفاده بهینه از منابع شرکت و اطلاعات در دست می‌توانند به سود مطلوب شرکت و نیز مطلوبیت شخصی خود دست یابند و همچنین با افشای اطلاعات بیشتر و افزایش کیفیت گزارشگری مالی، ارتباط بهتری را با سرمایه‌گذاران برقرار کرده و در نتیجه هزینه سرمایه را کاهش دهند.